

verplaatsen, en diezelfde dag seinde hij aan van Kleffens in Londen dat de 'Van Imhoff' met de laatste vierhonderddrie-en-zeventig geïnterneerden 'als gevolg van een Japanse aanval' was vergaan. 'Groep marinevliegtuigen en het s.s. 'Boelongan' zijn aanstonds ter assistentie gezonden, vliegtuigen' (van Starckenborgh wist niet dat slechts één had kunnen opstijgen) 'zagen drie sloepen en twee vloten met drenkelingen doch konden niet landen wegens weersomstandigheden. Het s.s. 'Boelongan' onderweg gebombardeerd doch niet getroffen' – omtrent geredden kon hij niets berichten. 'Daar het betreuenswaardige feit niet geheim gehouden kan worden, verzoek ik u de Duitse regering in te lichten . . . Al het mogelijke wordt gedaan om de drenkelingen te redden.'¹

Toen dit telegram uitging, waren de reddingspogingen al nagenoeg opgegeven² – op de 21ste wist men in Batavia evenwel niet dat alle leden van de bemanning van de 'Van Imhoff' en van het bewakingsdetachement zich in veiligheid hadden kunnen stellen. Bericht daaromtrent kwam de 25ste binnen en toen wist men in Batavia ook dat de Duitsers van de sloep en de werkboot op Nias waren geland. Er deden toen in Indië reeds geruchten de ronde, ook onder de Duitse vrouwen die Indië niet hadden willen verlaten, dat een schip met geïnterneerden was vergaan, 'en aangezien het voorts', zo seinde van Starckenborgh op 2 februari aan van Kleffens,

'ongewenst is publikatie langer uit te stellen wegens kans eerder bericht buitenlandse radio, is heden een korte verklaring uitgegeven dat een transport het voorwerp van Japanse actie is geworden welke een groot aantal slachtoffers heeft geëist. Over behoud bemanning en bewaking is opzettelijk niets gezegd teneinde verkeerde indruk buitenland te vermijden.'³

Wat in werkelijkheid gebeurd was, drong evenwel vrij spoedig tot dat 'buitenland', d.w.z. tot Duitsland, door. Enkelen van de op Nias door de Japanners aangetroffen Duitsers wisten omstreeks de jaarwisseling '42-'43 gedetailleerde berichten naar Duitsland door te geven en hun verontwaardigde relazen verschenen zowel in enkele bladen in Duitsland als in de *Deutsche Zeitung in den Niederlanden*. Aan de KPM werd nadien

¹ Telegram, 21 januari 1942, van van Starckenborgh aan van Kleffens, *Eng.*, dl. II b, p. 322. ² Op de 21ste is slechts de vliegboot Y 63 opnieuw naar drenkelingen gaan zoeken en op de 24ste kreeg de torpedobootjager 'Van Nes' opdracht, hetzelfde te doen. De vliegboot kon geen drenkelingen vinden, de jager kon de opdracht niet uitvoeren. ³ Telegram, 2 februari 1942, van van Starckenborgh aan van Kleffens, aangehaald in Bezemers concept-hoofdstuk over de 'Van Imhoff'-ramp, p. 73.